

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Catharinaschool te HASSELT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	105932
Instelling	Vrije Basisschool - Catharinaschool
Directeur	Martine MEERTENS en Greetje GOOSSENS
Adres	Jan Palfijnlaan 4 - 3500 HASSELT
Telefoon	011-22.44.28
Fax	011-23.13.12
E-mail	catharina@kt-scholengroep.be
Website	www.kt-scholengroep.be
Bestuur van de instelling	VZW Kanunnik Triestscholen
Adres	Zegestraat 40 - 3500 HASSELT
Scholengemeenschap	KT-scholengroep
Adres	Zegestraat 40 - 3500 HASSELT
CLB	Vrij CLB Regio Hasselt
Adres	Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-11-2014, 04-11-2014, 06-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	21-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Frieda THIELS
Teamleden	Bart HAENRAETS, Paul LEMMENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskunde en wereldoriëntatie.....	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	13
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	19
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Evaluatiepraktijk	21
4.2 Rapporteringspraktijk.....	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?.....	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Catharinaschool, een vrije basisschool gelegen tussen het Hasseltse stadspark en de Gouverneur Roppesingel. De wijk, bedrijven en instellingen in de buurt van de school zorgen voor een toenemend aantal leerlingen. Samen met zeven andere campussen, behoort de school tot de Kanunnik Triest-scholengroep (KT). Het beleidsplan op niveau van de scholengroep legt het accent op talentontwikkeling, bezieling, ervaringsgericht onderwijs en een veranderende wereld. Deze vier sporen inspireren de school in haar dagelijkse werking. Binnen een veilige en warme leeromgeving, met nadruk op welbevinden en betrokkenheid, krijgen kinderen kansen om zich - ook klasdoorbrekend en leeftijdoverschrijdend - op het eigen niveau te ontwikkelen. Twee directeurs leiden de school op pedagogisch, administratief en organisatorisch vlak. Een groep van jonge en ervaren teamleden geeft de school een stevige dynamiek. Met een laagdrempelige en open communicatie verstevigt de school haar positie in de buurt.

Op basis van het vooronderzoek van 20 oktober 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van de teamleden na om voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatie- en de rapporteringspraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen in de kleuterafdeling wijst uit dat de onderzochte leergebieden niet voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Zowel voor wiskundige initiatie als voor wereldoriëntatie vormt het leerplan met bijhorende visie, uitgangspunten en doelen nog onvoldoende de leidraad voor de klaswerking. De ervaringsgerichte aanpak start met het observeren en beluisteren van de vragen en interesses van kleuters. De meeste kleuteronderwijzers komen de kleuters tegemoet door het leggen van zinvolle wiskundige en op de wereld georiënteerde accenten. Maar zij vullen deze occasionele en intuïtieve benadering te weinig aan met doordacht geplande activiteiten die specifieke leerplandoelen nastreven. Deze werkwijze zorgt ervoor dat het aanbod onvoldoende evenwicht, volledigheid en verticale samenhang vertoont. In functie van kwaliteitsvol onderwijs dienen de leerplandoelen met meer diepgang en frequentie het uitgangspunt voor het te plannen aanbod te zijn. Hierbij zijn de uitvoering en de opvolging essentiële schakels. Formele schoolafspraken sturen de klaspraktijk in de kleuterafdeling nog weinig aan. Voor heel wat onderwijskundige aspecten hangt de werking af van inzichten, ervaringen en standpunten van individuele teamleden. Een meer graduele opbouw van onderwijskundige aspecten in functie van een doelgericht aanbod, de klasorganisatie en de klasinrichting, dringt zich op. Het respecteren en efficiënt benutten van de onderwijstijd vormt een stevig aandachtspunt.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen in de lagere afdeling wijst uit dat het aanbod en de resultaten van het leergebied wiskunde voldoen aan de verwachtingen van de overheid. De onderwijzers slagen er in om voor wiskunde een evenwichtig, doordacht en samenhangend onderwijsaanbod en -proces uit te werken. Waar mogelijk vanuit rekenverhalen of zinvolle contexten, trachten leerkrachten de leerlingen fundamentele inzichten en kenniselementen bij te brengen. De lagere leerjaren focussen voornamelijk op het inslijpen van basisvaardigheden. De hogere leerjaren verruimen de opgebouwde inzichten, breiden ze uit en verdiepen ze. Een onderwijsleerpakket helpt het helder afbakenen van de essentiële doelen die de leerkrachten voor wiskunde met hun klasgroep moeten bereiken. De aandacht voor het gebruik van strategieën, de ontwikkeling van probleemoplossende vaardigheden en wiskundige attitudes kan het leerkrachtenteam optimaliseren. Dit geldt ook voor het functioneel gebruik van wandplaten en referentiematen. Niet alle onderwijzers zijn even vaardig in het uitwerken van een krachtige leeromgeving. Leerkrachtafhankelijk krijgen leerlingen kansen om door zelfactiviteit, gevarieerde werkvormen en groepsprocessen het leerproces actief mee vorm te geven. Verlengde instructie, remediërende toepassingen en ondersteunende rekenmaatregelen helpen rekenzwakke leerlingen.

Rekensterke leerlingen zien hun wiskundig aanbod uitgebreid met verdiepingsactiviteiten of wiskundige uitdagingen. Enkele leerlingen volgen een wiskundetraject in een andere leergroep. Voor het leergebied wereldoriëntatie voldoet de lagere afdeling niet aan de verwachtingen van de overheid en bereikt zij de eindtermen in onvoldoende mate. Aanbod en aanpak zijn te weinig afgestemd op de visie, de krachtlijnen en de doelen van het leerplan. Een gezamenlijke leerplanstudie vond niet plaats. Het ontbreekt aan schoolafspraken over diverse leergebiedgebonden aspecten. Om het aanbod te stofferen vallen leerkrachten terug op de groepsdynamiek van de klas, sluiten ze aan bij de interesses van de leerlingen en vullen ze het aanbod aan met eigen thema's of materialen uit onderwijsleerpakketten of educatieve tijdschriften. Planningsdocumenten en leerlingenmateriaal vertonen geen evenwichtig domeinaanbod. Continuïteit, graduele opbouw en het intentioneel nastreven van doelen zijn onvoldoende aanwezig. De aandacht voor actief experimenteren en exploreren kan het team verhogen. De voorgelegde evaluatie is te fragmentarisch en eenzijdig reproductief om valide uitspraken te doen over het doelenbereik. Niet elke leerkracht geeft de voor dit leergebied gereserveerde onderwijstijd ook een wereldgeoriënteerde invulling.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus toont aan dat het schoolteam de doelgerichtheid en de doeltreffendheid van de evaluatie- en de rapporteringspraktijk nog kan optimaliseren. Teamleden streven naar het breed in beeld brengen van de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Met het digitale leerlingvolgsysteem wil het team een grotere gelijkvormigheid en gelijkgerichtheid bij het observeren, evalueren en registreren stimuleren. Observaties, leerlingenwerk, toetsen en het leerlingvolgsysteem geven een beeld van de vorderingen van de kleuters en de effecten van het onderwijsaanbod. Leerplandoelen hebben hierbij minder tot geen knipperlichtfunctie. Er ligt voor de school dan ook een opdracht in het zoeken naar een objectieve en haalbare werkwijze die het intentioneel nastreven en realiseren van dominante leerplandoelen op klas- en schoolniveau efficiënt in beeld brengt en bewaakt. Beide afdelingen kunnen tevens de evaluatie- en de rapporteringspraktijk krachtiger afstemmen op de kerngedachten en de richtlijnen uit de leerplannen. Teamleden nemen niet alle domeinen in de evaluatie en de rapportering op. De lagere afdeling kan de aandacht voor leergebiedgebonden vaardigheden, inzichten en attitudes verhogen. Op verscheidene tijdstippen gaan leerkrachten in overleg met ouders om de verzamelde evaluatiegegevens te bespreken. Teamleden hanteren een aantal gestandaardiseerde toetsen en testen. Een objectieve vergelijking tussen deze gegevens in relatie met de eigen toetsen, vormt een aandachtspunt.

Het onderzoek naar het algemeen beleid illustreert een sterke betrokkenheid van alle teamleden voor de leerlingen en de school. Twee geëngageerde directeurs dragen het algemeen beleid. Het samen school maken vertrekt vanuit een duidelijke visie op leren en ontwikkelen. Het schoolteam staat voor de grote uitdaging om het evenwicht tussen de onderwijsvisie en de maatschappelijke onderwijsopdracht te herwaarden. Leerkrachten genieten een grote autonomie om hun klaspraktijk vorm en inhoud te geven. Afspraken over tal van praktijkgerelateerde aspecten kunnen de schoolwerking transparanter maken en een grotere gezamenlijke gelijkgerichtheid bewerkstelligen. Er is een aanzet tot gedeelde verantwoordelijkheid via de zorgcel, de stuurgroep, de werk- en beleidsgroepen. Met het oog op een breder gedeeld leiderschap kan aan deze initiatieven een meer collectieve verantwoordelijkheid gegeven worden. School- en afdelingsprioriteiten worden duidelijk gecommuniceerd maar kunnen nog meer aan kwaliteit en diepgang winnen. Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het schoolteam over weinig valide en betrouwbare outputgegevens beschikt. Deze gegevens vormen nog niet het startpunt van grondige teamreflecties en eventuele bijstellingen.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en de werkomgeving. Ze dient op meer systematische wijze de organisatie en de aandacht voor het welzijnsbeleid te verbeteren. Binnen een tijdspanne van drie jaar dienen de vastgestelde tekorten te zijn weggewerkt.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies voor het leergebied wiskunde in de lagere afdeling. Voor wiskundige initiatie in de kleuterafdeling en voor wereldoriëntatie in de beide afdelingen, ontvangt de school een beperkt gunstig advies. De school staat voor de opdracht om haar onderwijskwaliteit voor deze leergebieden binnen een tijdspanne van drie jaar te optimaliseren. Opvolging wordt door de onderwijsinspectie voorzien. De inspectie vertrouwt op de aanwezige dynamiek en het professioneel engagement van het team om het onderwijsaanbod voor de leergebieden die niet voldoen, kwaliteitsvol uit te werken. Zij rekent hierbij op de verantwoordelijkheidszin van elkeen om dit gezamenlijk en efficiënt aan te pakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk
- Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. De planning en de uitvoering van het wiskundig aanbod en de opvolging van de kleuters vertonen te weinig doelgerichtheid. De huidige werkwijze brengt op klas- en afdelingsniveau geen evenwichtig, volledig en samenhangend onderwijsaanbod in kaart en de kleuteronderwijzers bewaken dit onvoldoende. Activiteiten, werkplekken en ontwikkelingsmaterialen stimuleren het intentioneel handelen, de verwoording en de graduele opbouw van wiskundige ervaringen te weinig.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate na. De planning en de uitvoering van het onderwijsaanbod en de opvolging van kleuters missen volledigheid en een doelgerichte aanpak. De verschillende domeinen worden met onvoldoende diepgang, evenwicht en samenhang benaderd. De kansen die kleuters krijgen om vanuit een explorerende en onderzoekende houding inzichten en vaardigheden op te bouwen, zijn te weinig afgestemd op de decretale verwachtingen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskunde en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers vertrekken principieel vanuit de interesses van de kleuters om het onderwijsaanbod te stofferen. Bij de invulling van de activiteiten streven zij ernaar om regelmatig initiatief aan de kleuters te geven. Zij wensen op deze wijze het welbevinden en de betrokkenheid van kleuters aan te wakkeren, hun exploratiedrang en zelfstandigheid te stimuleren. Niet alle teamleden zijn zich voldoende bewust dat de ontwikkeling van de kleuters gebeurt door het krachtig samenspel van occasionele en intentionele processen. Deze processen verlopen in de kleuterafdeling voornamelijk te spontaan en te toevallig. Vanuit de onderwijsopdracht en de verantwoordelijkheid van de school is het onderwijsaanbod te weinig intentioneel en wordt dit onvoldoende gepland en doelgericht georganiseerd. Het nastreven van specifieke of dominante leerplandoelen gebeurt te weinig.

De kleuteronderwijzers leveren heel wat inspanningen om kleuters maximaal te ondersteunen in hun ontwikkeling maar vertrekken hierbij te weinig vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. Schoolafspraken, gezamenlijke leerplanstudie en leerplanimplementatie sturen de kleuterwerking onvoldoende aan waardoor een evenwichtig, volledig en samenhangend onderwijsaanbod niet wordt gerealiseerd.

Leerkrachtafhankelijk stellen de kleuteronderwijzers een planningsschema samen dat naast het vrij kleuterinitiatief aangevuld wordt met een aanbod van door de leerkracht geïntroduceerde of geleide activiteiten. Een koepeleigen instrument vormt de basis voor het aanvullen van deze schema's. Schoolafspraken sturen het efficiënt en gelijkgericht plannen en uitvoeren niet aan. Een aantal leerkrachten verwijst naar ervaringssituaties en ontwikkelingsaspecten. Enkele leerkrachten vullen hun planning aan met eigen doelen, ontwikkelingsdoelen of leerplandoelen. Anderen experimenteren met een digitaal doeleninstrument, waarbij de selectie van mogelijke leerplandoelen eerder vanuit verantwoording dan vanuit functionaliteit gebeurt. Activiteiten gericht op welbevinden, observatie, differentiatie en klasdoorbrekend werken worden met kleurafspraken aangeduid. Over jaarlijks weerkerende kalendergebonden thema's maken de teamleden geen formele afspraken. De thema's leggen geen relatie met specifieke en leeftijdgebonden themawoordenschat, gradueel opklimmende wiskundige begrippen, materialen of activiteiten.

Doorheen de dagelijkse werking leggen de meeste leerkrachten zinvolle wiskundige en op de wereld georiënteerde accenten. Deze occasionele en intuïtieve benadering van aspecten van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie wordt te weinig aangevuld met activiteiten die intentioneel vertrekken vanuit een specifiek doel. Enkele leerkrachten trachten om vanuit eigen visie, aanvoelen en zelfstudie een meer doelgericht onderwijs na te streven. Deze initiatieven stromen op schoolniveau niet door. De kleuterafdeling startte onlangs met het aankruisen van ontwikkelingsdoelen binnen een maandschema maar er is geen adequate strategie aanwezig om het aanbod en eventuele hiaten in beeld te brengen en te remediëren.

Enkele teamleden slagen er in om één of meerdere hoeken thematisch te verrijken. Toch liggen er nog heel wat groeikansen in het doelgericht uitwerken van een uitdagende en rijke omgeving waarin kleuters actief zijn, zelfstandig waarnemen, ervaringen opdoen, activiteiten en handelingen uitvoeren en verwoorden. Het veelvuldig gebruik van werkblaadjes ontnemt kleuters kansen om al handelend inzichten en vaardigheden te ontwikkelen en zich deze ook eigen te maken. Enkele leerkrachten benutten de momenten van het klas- of leeftijdoverstijgend werken als een waardevolle aanvulling op een meer gedifferentieerd en ontwikkelingsgericht aanbod. Andere leerkrachten reiken dan weer aan dat de meerwaarde van het klasdoorbrekend werken schuilt in het benutten van een grotere fysieke ruimte. Er ligt voor de school een opdracht in een onderbouwde uitwerking, verankering en opvolging van haar visie op klasdoorbrekend onderwijs.

Een aantal kleuteronderwijzers stimuleert kleuters in hun zelfsturing door gebruik te maken van visueel uitgewerkte stappenplannen, daglijnen, pictogrammen en een gradueel opgebouwd puzzelsysteem. Schoolafspraken sturen deze werking echter niet aan waardoor de opbouw op niveau van de kleuterafdeling minder gebeurt in functie van gradatie.

Tijdens didactische uitstappen en wandelingen doen kleuters levensechte ervaringen op en krijgen een aantal leerplandoelen uit de domeinen mens, maatschappij en ruimte (mobiliteit) een levensechte invulling. De klastuintjes, de speelweide en de groene omgeving verhogen de aandacht van de kleuters voor de natuur. Aanzetten tot het domein techniek zijn niet in alle klassen even sterk aanwezig. Inzicht in de tijd verwerven de kleuters door het dagelijkse kalendergebruik.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Dagelijkse activiteiten zoals de verplaatsing van de speelplaats naar de klas, de jas-, plas- en eetmomenten zijn nog in mindere mate tijdsefficiënt en gradueel opgebouwd. De meeste klassen besteden meer tijd dan nodig aan deze activiteiten en dit ten koste van waardevolle onderwijstijd. Niet alle ouders gaan even strikt om met de starttijden van de school.

Afhankelijk van de managementvaardigheden van de leerkracht verloopt de klasorganisatie van vlot en sterk gestructureerd tot eerder chaotisch, druk en luidruchtig. De kleuteronderwijzers hebben weinig ervaring met het werken met een keuze- of planbord om meer overzicht te houden over de klasorganisatie.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Ruime en ordelijk ingerichte lokalen en de aangrenzende tuin bieden voldoende mogelijkheden om op gevarieerde, speelse en betrokken wijze, ervaringen en inzichten op te doen. Leerkrachtafhankelijk heeft de klas een warme en uitnodigende inrichting en is het thema expliciet aanwezig.

De meeste leerkrachten verwoorden over voldoende ontwikkelingsmaterialen te beschikken. Schoolmaterialen vullen ze veelal aan met eigen materialen. De richtlijnen in de leerplannen vormen geen leidraad om uit te maken of de school voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie effectief over de nodige en voldoende ontwikkelingsmaterialen beschikt.

De visuele ondersteuning rond wiskundige initiatie is in de meeste klassen beperkt uitgewerkt. Wiskundig verrijkte hoekenpictogrammen, getalbeelden, stappenplannen en aanpakstrategieën zijn weinig aanwezig. Over leeftijdspecifieke tijdskaders, het intentioneel gebruik en de positionering van kalenders reflecteerde de kleuterafdeling in mindere mate.

Er liggen nog extra mogelijkheden in de hoekenwerking. Niet alle winkelhoeken worden optimaal gebruikt en verrijkt vanuit een wiskundige benadering en binnen het actuele thema. Experimenteertafels waarmee de kleuters de kans krijgen om al spelend wiskundige ervaringen rond tellen, ordenen, meten, wegen, overgieten en vergelijken op te doen, zijn niet in alle klassen beschikbaar. Sommige poppen-, huishoud- en bouwhoeken hebben weinig aantrekkingskracht. In meerdere klassen ontbreekt in de verkleedhoek een spiegel op kleuterformaat. De boekenhoeken hebben daarentegen veelal een rijke en uitnodigende invulling.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Observeren en evalueren doen de kleuteronderwijzers vanuit een brede visie op ontwikkelen. Zij combineren losse observaties met gerichte observatiemomenten. In de jaarwerking van de oudste kleutergroep staan observatieweken ingepland.

Welbevinden, betrokkenheid en een aantal ontwikkelingsvelden brengen de kleuteronderwijzers op vaste tijdstippen in kaart. Op deze wijze krijgen zij een beeld van hoe de kleuter zich ontwikkelt. Niet alle teamleden evalueren over een evaluatieperiode alle ontwikkelingsvelden. Ook is de perceptie van de niveau-inschaling te leerkrachtafhankelijk.

De resultaten van een schoolrijpheidstoets vormen de basis voor individuele of groepsbijsturing.

De observaties en registraties vormen een onderdeel van het vernieuwde digitale kindvolgsysteem en de basis voor overleg en bijsturing.
Een beperkte selectie van specifieke, dominante en nagestreefde leerplandoelen, opgebouwde rekenbegrippen en leeftijdsgebonden themawoordenschat vormen nog geen baken voor het observeren en evalueren van de ontwikkeling van de kleuters.

Een aantal teamleden hanteert voor de eigen leeftijdsgroep een bronnenboek dat per leeftijdscategorie voor elk ontwikkelingsaspect een groei- en leerlijn aanreikt. Door het ontbreken van afspraken wendten de kleuteronderwijzers deze informatie verscheiden aan.

Rapporteringspraktijk

*Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig*

De laagdrempeligheid van de school zorgt voor een vlotte communicatie. Kleuteronderwijzers brengen de ouders op de hoogte van de activiteiten en interesses van de kleuters. Berichten op de schoolwebsite zetten ouders aan tot participatie en foto's laten hen mee genieten van het klas- en schoolgebeuren. De observaties en evaluaties, aangevuld met informatie over interessegebieden, talenten en omgang met anderen verrijken de communicatie tussen de ouders en de leerkrachten. Een eerste individueel oudercontact heeft tot doel informatie te vergaren over de kleuter. De hierop volgende oudercontacten schetsen de ontwikkeling van de kleuter.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

Occasionele en gerichte observaties, aangevuld met de informatie uit de overgangsgesprekken en de klasdoorbrekende activiteiten, dragen bij tot de beeldvorming.

Binnen het zorgbeleid fungeren de klasleraren als eerstelijnsverantwoordelijken en staan zij in voor het bieden van extra zorg. Dit gebeurt voornamelijk via stimulering en individuele of groepsondersteuning.

Bij problemen in het ontwikkelingsproces worden maatregelen afgesproken op het zorgoverleg. Voor kleuters met verhoogde zorg is er mogelijkheid tot ondersteuning door de zorgleerkracht.

De school beschikt over weinig genormeerde materialen om voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkeling van kleuters in kaart te brengen.

In alle kleuterklassen heerst er een positieve, collegiale sfeer. Het organiseren van groepsdoorbrekende activiteiten vormt dan ook een waardevol gegeven om kleuters uit een andere klas te observeren.

**Sociale en emotionele
begeleiding**

School- en klasklimaat

Er heerst een hartelijk school- en klasklimaat. Het welbevinden van kleuters is binnen de hele school- en klaswerking de vertrekbasis van competentieontwikkeling. Dit uit zich in een warme en positieve benadering en waardering van elke kleuter.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

*Interne expertise
Nascholingen*

De nascholingen die leerkrachten volgen, situeren zich vooral binnen de schoolprioriteiten en de thema's aangereikt door de scholengemeenschap.

Teamleden krijgen een aanbod van individuele nascholingsinitiatieven.

Een gezamenlijke studie van visie, uitgangspunten, doelen, inhouden en didactische suggesties van bestaande en vernieuwde leerplannen is tot op heden weinig prioritair. De uitdaging schuilt in het vinden van een evenwicht tussen het uitvoeren van de schooleigen visie en de verwachte maatschappelijke opdracht.

Interne expertise wendt het team in mindere mate aan om enerzijds over de eigen praktijk te reflecteren en anderzijds om het leren van en met elkaar te stimuleren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Het team zorgt voor een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Met gedifferentieerde oefenmomenten en opdrachten komen de onderwijzers tegemoet aan de verschillen tussen de leerlingen en hun specifieke leerbehoeften. Het onderwijsrendement bewaakt de school hoofdzakelijk vanuit interne leerlingresultaten.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Met een onderwijsleerpakket geeft de lagere afdeling inhoud en vorm aan het onderwijsaanbod en het leerproces. De meeste klasleerkrachten volgen de jaarplanning van het pakket om de verticale samenhang te garanderen en te bewaken.

Voor de introductie van het leerpakket vergeleek het team de leerinhouden met de leerplandoelen. Voor een aantal leerjaren werden leerinhouden aangevuld, verknipt en opgenomen in specifieke domeinbundels. Teamleden wensen met deze werking de aandacht voor standaardprocedures en het automatiseren van basisvaardigheden te verhogen. Leerkrachten hebben een vrij grote autonomie om eigen accenten te leggen, inhouden aan te vullen met oefenmaterialen uit andere leerpakketten of om een meer eigen didactische aanpak te hanteren. De meeste planningsdocumenten verwijzen naar de les in het werkboek of de handleiding en zijn summier en weinig concreet uitgewerkt. Schoolafspraken over minimale vereisten van een doelgerichte en planmatige werking zijn er niet. De duo- en parallelleerkrachten overleggen wekelijks over de planning van het onderwijsaanbod en de activiteiten. Dit overleg biedt de mogelijkheid om inhoudelijke en didactische aspecten te bespreken en verhoogt de onderlinge afstemming binnen het leerjaar.

Kenmerkend voor de wiskundepraktijk is het accent op een gedifferentieerde klaswerking. Zorgbehoevende leerlingen krijgen in de meeste klassen na een extra instructiemoment voldoende tijd om zelfstandig en via samenwerking met medeleerlingen wiskundige taken aan te pakken en op te lossen. De meeste leerkrachten leveren inspanningen om het leerproces actief, interactief en zelfs coöperatief te oriënteren. Leerlingen krijgen kansen om van en met elkaar te leren waardoor de betrokkenheid op het eigen leren en op dat van anderen sterk verhoogt. Enkele leerkrachten houden zelf, vanuit hun bezorgdheid om leerlingen of vanuit een meer sturende onderwijsstijl, het leerproces nog strak in handen.

Leerkrachtafhankelijk speelt het wiskunde-onderwijs in op de leef- en ervaringswereld van de kinderen en vertrekt het vanuit rekenverhalen of voor leerlingen herkenbare, realistische contexten. Teamleden leggen nog weinig de relatie tussen wiskunde en andere leergebieden of domeinen van wereldoriëntatie.

Een aantal onderwijzers plaatst leerlingen onmiddellijk voor een wiskundeprobleem dat leerlingen samen mogen oplossen. De leerkracht krijgt meteen een beeld van hun voorkennis en speelt er adequaat op in. De onderwijzers oriënteren leerlingen minder op het doel van de les en de activiteit. Er liggen nog mogelijkheden in het reflecteren met leerlingen over oplossingen, werkwijzen en het geleerde als afronding van de activiteit. De meeste leerkrachten hebben aandacht voor aspecten van leren leren en begeleiden leerlingen in het aanwenden van (diverse) schat- en oplossingsstrategieën.

Onderwijsorganisatie*Klasmanagement**Onderwijstijd*

Een functionele klasinrichting, afspraken, een positief werkklimaat en de didactische en organisatorische vaardigheid van de leerkracht ondersteunen in mindere of meerdere mate een goed klasmanagement.

Teamleden voorzien voldoende onderwijstijd voor het leergebied. Extra oefenmomenten, individuele remediërings- en uitbreidingsleerstof nemen de leerkrachten onder meer op in het hoeken- of contractwerk en in werkbundels. Om beter tegemoet te komen aan specifieke behoeften van leerlingen, volgen een aantal leerlingen het rekenaanbod in een andere klasgroep. Ook ondersteunen zorgleerkrachten op afgesproken tijdstippen klasintern of klasextern het leerproces.

Materieel beheer**Uitrusting***Leermiddelen*

De lagere afdeling beschikt over voldoende didactisch materieel om op concreet, schematisch of abstract niveau de leerlingen uit te dagen tot wiskundig denken. Afspraken over de voorstelling en het functioneel gebruik van daglijnen, kalenders, wandplaten en stappenplannen voor de aanpak van een opdracht, verdienen een heropfrissing. Leerkrachten hebben minder aandacht voor de functionele relatie tussen de analoge en de digitale klok. Een graduele, visuele en levensechte voorstelling van de overeengekomen referentiematen om het maatgevoel bij leerlingen te laten groeien, is niet aanwezig.

Teamleden maken uiteenlopend gebruik van computertoepassingen om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen verder te oefenen, uit te breiden of te remediëren.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk***Evenwichtig en representatief**Leerlingvolgsysteem**Gericht op bijsturing*

De leerkrachten volgen de leerlingen van heel nabij op tijdens de rondgang in de oefenfase, het nazicht van het leerlingenwerk en de momenten van verlengde instructie. Observaties en de permanente aandacht voor de betrokkenheid van leerlingen, leveren de klasleerkracht heel wat informatie op om als eerstelijnsverantwoordelijke in te spelen op het inzichtelijk begrijpen van de leerlingen.

Met eigen toetsen en de evaluatiemiddelen van het onderwijsleerpakket volgen de onderwijzers hoofdzakelijk de cognitieve vorderingen van de leerlingen op binnen de domeinen getallen, meten en meetkunde. Deze evaluatie en het leerlingvolgsysteem geven in mindere mate de beheersingsgraad weer van wiskundetaal, strategieën, probleemoplossende vaardigheden en wiskundige attitudes. Sporadisch hanteren de onderwijzers foutenanalyses.

In samenspraak met de betrokken leerkrachten en de zorgleerkrachten passen teamleden, voor een aantal leerlingen, de wijze waarop ze de toets moeten afleggen of het niveau van de toets aan.

De leerlingenresultaten van genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem en van de externe koepeltoetsen wijken af van de resultaten die leerlingen behalen op de klaseigen toetsen. Het beleidsteam zoekt naar een verantwoording voor deze discrepantie. Gegevens over het wiskundig aanbod over beide onderwijsniveaus heen, zijn zelden een onderwerp van gesprek om elkaars praktijk bij te stellen. De resultaten voor wiskunde van leerlingen in het eerste jaar vervolgonderwijs zijn positief.

Rapporteringspraktijk*Interne en externe**communicatie**Evenwichtig en volledig*

Drie maal per schooljaar informeren leerkrachten de ouders via een rapport over de leerresultaten en -houdingen van hun kind. Het rapport geeft voor de behandelde wiskundige domeinen de bereikte resultaten cijfermatig weer maar brengt het beheersen van doelen, specifieke leerinhouden, wiskundige vaardigheden en attitudes minder in beeld. De bijhorende oudercontacten vormen waardevolle overlegmomenten tussen school en gezin om de ontwikkeling van het kind te bespreken.

In de eerste graad geeft een groeirapport, gekoppeld aan specifiek nagestreefde doelen, de wiskundige ontwikkeling op visuele wijze weer.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Overgangsgesprekken, informeel en multidisciplinair overleg schetsen een beeld van de resultaten en de eventuele moeilijkheden voor wiskunde. Een digitaal dossier brengt de beginsituatie in beeld en geeft een evolutie weer van de ontwikkeling van de leerling, specifieke zorgvragen, afspraken en uitgevoerde acties. De overstap naar een digitale verwerking en bundeling van leerlingengegevens zorgt voor een meer gelijkvormige en gelijkgerichte wijze van observeren, evalueren en registreren.

Leerkrachten nemen met veel inzet hun rol op als verantwoordelijke voor de eerstelijnszorg. De primaire focus van de zorgwerking richt zich op het creëren van een krachtige leeromgeving met voldoende oog voor verschillen tussen leerlingen. De klas- en zorgleerkrachten werken structuren uit om leerlingen zoveel mogelijk op hun ontwikkelingsniveau aan te spreken en te begeleiden. Door kort op de bal te spelen geven zij het onderwijsleerproces zowel preventief als remediërend een gedifferentieerd karakter. De differentiatievormen uit het onderwijsleerpakket ondersteunen hierbij.

Verlengde instructie krijgt naast klassikale instructie een duidelijke plaats in de klaspraktijk. De veelal gevarieerde aanpak en de klemtoon op de verwerving van basis-, verdiepings- of uitbreidingsinhouden bieden leerlingen een aanbod meer op maat. Wanneer de aanpak te weinig aan de specifieke noden of behoeften van leerlingen beantwoordt, organiseert het schoolteam een overlegmoment om samen te zoeken naar bijkomende zorginitiatieven. Tijdens een multidisciplinair overleg worden leerlingen met specifieke noden besproken. Uit dit overleg volgen onder meer initiatieven zoals de verfijning van de beeldvorming, de inzet van bijkomende leermiddelen, de ontwikkeling van een aangepast leertraject of het nemen van specifieke maatregelen.

Voor een beperkt aantal leerlingen maakt de school gebruik van het handelingsgericht werken en zet zij op basis van een concrete zorgvraag een individueel rekentraject op.

Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

De school is overtuigd van het investeren in welbevinden en betrokkenheid als basis voor leren en ontwikkelen. Teamleden hebben aandacht voor de groep en het individuele kind en weten door hun aanpak het vertrouwen van kinderen te winnen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Teamnascholing voor wiskunde werd in het verleden georganiseerd maar werd de laatste jaren minder aangegrepen als professionaliseringsinitiatief. Leraren zijn vertrouwd met het leergebied en reiken aan dat de opgebouwde ondervinding en de uitgewerkte bijstellingen volstaan voor het toepassen van het leerplan.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Uitgangspunten, visie en doelen van het leergebied sturen de onderwijspraktijk te weinig aan. Criteria voor de keuze, de invulling en de graduele opbouw van de thema's zijn niet aanwezig. Het plannen, uitwerken en bewaken van een evenwichtig, volledig en samenhangend onderwijsaanbod op klas- en schoolniveau gebeurt niet. Interne en externe evaluatiegegevens zijn te weinig valide en representatief.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Vanuit de visie op ervaringsleren vormt het voor de onderwijzers een hele opdracht om het leergebied een levensechte, doel- én leerplangerichte invulling te geven. Het vernieuwde leerplan met duidelijke uitgangspunten, visie en doelen vormt voor het team geen leidraad voor de klaspraktijk. Een gezamenlijke leerplanstudie vond niet plaats en het ontbreken van schoolafspraken maakt de werking weinig transparant. Leerkrachten zijn zich te weinig bewust van hun opdracht binnen dit leergebied. Het principe van multiperspectiviteit, waarbij leerlingen naar de werkelijkheid leren kijken vanuit verschillende samenhangende invalshoeken, stuurt de aanpak weinig aan. Leerinhouden en thema's staan vaak op zichzelf en leggen weinig relaties met de andere domeinen of andere leergebieden. Een evenwichtig en volledig aanbod is zoek. Een concrete jaarplanning met vaste thema's en witruimtes voor thema's die aansluiten bij vragen en interesses van leerlingen, is niet voor handen. Dag- en weekplanningen van leerkrachten verwijzen summier naar inhouden en doelen.

De school opteerde niet voor het gezamenlijk en integraal gebruik van een onderwijsleerpakket. Leerkrachten krijgen een grote autonomie bij de selectie van leerinhouden. Interesses van leerlingen afgewisseld met inhouden uit educatieve tijdschriften, zelf samengestelde bundels en allerlei bronnenmateriaal bepalen de inhoud van het onderwijsaanbod. Enkele leerkrachten experimenteren op eigen initiatief met inhouden uit een onderwijsleerpakket.

Een heel recent opgelegd schema koppelt in een aantal klassen het thema aan de verschillende bestaansdimensies uit het leerplan. De verscheiden aanpak laat niet toe om eventuele hiaten en overlappings in kaart te brengen. Deze actie zet ook niet aan tot het gebruik van het leerplan als referentiekader en tot het realiseren van de leerplandoelen.

Het schoolteam is zich bewust van de noodzaak om vertrekkend van een doelbewust en doelgericht gebruik van het leerplan de volledigheid, de verticale leerlijn en de didactische frequentie van het aanbod aan te pakken.

In een aantal klassen is de aanpak sterk cursorisch en frontaal. In andere klasgroepen dagen flexibele en interactieve werkvormen de leerlingen uit om meer verantwoordelijkheid op te nemen. Activiteiten en leerinhouden zijn vooral gericht op het verwerven van kennis en minder op het opbouwen van inzichten, vaardigheden en attitudes.

Projecten rond verkeer en mobiliteit, gezondheid en milieu zijn waardevolle initiatieven die de grens tussen de verschillende domeinen en leergebieden vervagen en waarbij het leerproces meer open en in groep verloopt.

Waarnemingen en didactische uitstappen verlevendigen leerinhouden. Tijdens (meerdaagse) extra- murosactiviteiten is er aandacht voor diverse vormen van actief, explorerend en werkelijkheidsgericht leren.

Van de onmiddellijke nabijheid van de stad met haar rijk, historisch en cultureel verleden, maken teamleden weinig bewust gebruik. Een omgevingsboek brengt de waaier aan locatiegebonden bezienswaardigheden en leerinhouden niet in kaart.

Onderwijsorganisatie

Klasmanagement

Onderwijstijd

Weekroosters voorzien voldoende onderwijstijd om de onderwijsdoelstellingen effectief en met voldoende diepgang te realiseren. Een aantal onderwijzers gaat minder efficiënt om met die tijd en gebruikt de voorbehouden onderwijstijd ook voor administratieve taken, andere activiteiten of andere leergebieden.

Niet alle leerkrachten zijn even vaardig in het ontwikkelen van een onderzoeksgerichte houding bij de leerlingen. Enkele onderwijzers besteden intentioneel meer aandacht aan het waarnemen, ervaren, exploreren en experimenteren en sluiten met hun activiteit nauwer aan bij aspecten uit de leef- en ervaringswereld van de leerlingen of de actualiteit.

Specifieke materialen, experimenteeropdrachten, informatiebronnen en groepsopdrachten prikkelen de nieuwsgierigheid en staan in een aantal klassen garant voor een krachtige leeromgeving.

Er liggen nog groeikansen in de aanwending van de actualiteit om de eigen tijd beter te begrijpen en om inzichten te verwerven over de samenleving en maatschappelijke contexten. Een functionele koppeling van de actualiteit aan de tijd- en ruimtekaders verdient meer aandacht.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Leerkrachten geven aan over voldoende materialen te beschikken maar vergeleken het materiaalaanbod niet met de vereisten van het leerplan.

Bronnengebruik en ondersteunende communicatiemedia worden sterk verschillend aangewend en zijn voor uitbreiding vatbaar. Enkele klasgroepen beschikken over een beamer of een digitaal bord die mogelijkheden bieden om de aanschouwelijkheid te verhogen en toelaten om snel bijkomende informatie op te zoeken of bronnen te raadplegen.

Er zijn geen afspraken over een doordacht, meer dynamisch en verticaal samenhangend gebruik van didactische wandplaten en tijd- en ruimtekaders. In een aantal klassen zijn deze kaders onvoldoende in het klasbeeld aanwezig, zijn ze te klein, weinig op elkaar afgestemd en worden ze weinig functioneel gebruikt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Het ontbreken van valide en betrouwbare interne en externe evaluatiegegevens laat niet toe dat de school kan reflecteren over een onderwijsaanbod conform de onderwijsdoelen. De zelf samengestelde toetsen leveren hoofdzakelijk meetbare gegevens aan en gaan meestal over elementen die cursorisch werden aangebracht. Het overwicht aan 'weetkunde' spoort weinig met de richtlijnen van het leerplan.

Teamleden maken weinig gebruik van realistische en levensechte opdrachten om leerlingen te observeren en te evalueren. Een aantal leerkrachten daagt leerlingen sporadisch uit om zichzelf te evalueren. De evaluatie van wereldoriënterende vaardigheden en inzichten staat nog in een beginfase.

Externe valide en betrouwbare evaluatiegegevens zijn voor wereldoriëntatie enkel voor één leerjaar en voor het vorige schooljaar aanwezig. Zij leiden bijgevolg nog niet tot een brede en kritische zelfevaluatie van het onderwijsaanbod en het al dan niet realiseren van de onderwijsdoelen.

Leerkrachten zijn er zich van bewust dat een visie over evalueren met een breed gamma aan alternatieve evaluatievormen die de ontwikkeling op het vlak van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes evenwichtig weergeeft, ontbreekt. De verdere optimalisering van de evaluatiepraktijk creëert mogelijkheden om een meer diepgaand beeld van de ontwikkeling en de vorderingen van leerlingen voor wereldoriëntatie te verwerven en deze ook op te nemen in het leerlingvolgsysteem.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

De rapportering over wereldoriëntatie bestaat uit het vermelden van een algemeen cijfer dat slaat op het toets(en)resultaat en het klaswerk. Domeingelerelateerde activiteiten, nagestreefde doelen, vaardigheden of attitudeverwerving komen voor dit leergebied niet op het rapport voor. Wel verwijzen het attitude- en het talentenrapport naar aspecten van groepswork en sociale vaardigheden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het vormt geen gewoonte om op basis van de leerprestaties en de vorderingen van leerlingen te komen tot een brede beeldvorming voor wereldoriëntatie. De leerbegeleiding richt zich eerder sporadisch op wereldoriëntatie. Algemeen streeft het team naar een bevorderend leerklimaat met het accent op welbevinden en betrokkenheid bij het leerproces. In sommige groepen is er een aanbod van taken of keuzeopdrachten dat tegemoetkomt aan algemene doelen van wereldoriëntatie en persoonlijke interessevelden van leerlingen. De algemene zorg binnen het zorgcontinuüm gaat uit van het creëren van een veilig pedagogisch klimaat, de organisatie van een krachtige leeromgeving en een gestructureerde basisaanpak.

Sociale en emotionele begeleiding
School- en klasklimaat

Vanuit de stevige aandacht voor welbevinden trachten de leerkrachten zowel mondeling als schriftelijk de leerlingen en de vorderingen positief te benaderen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het team is zich bewust van de lacunes van de huidige werking en het aanbod voor wereldoriëntatie. Een diepgaande leerplanstudie, de afstemming van de praktijk op de uitgangspunten van het leergebied en een grotere doelgerichtheid zijn voorwaarden om tot een kwaliteitsvollere werking voor wereldoriëntatie te komen. Er is op de school voldoende interne expertise aanwezig om het ontwikkelingsproces voor wereldoriëntatie mee op te starten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op maar doet dit nog onvoldoende op systematische wijze. Ze is hierin onvolledig. De rondgang door de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk gebeurt te onregelmatig. Bijgevolg ontbreken actuele resultaten van deze controle en kent de instelling onvoldoende de tekorten waaraan ze moet werken.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost. De school gaf nog geen gevolg aan alle opmerkingen uit het brandpreventieverslag en het keuringsverslag van de laagspanningsinstallatie. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien. De school nam een aantal initiatieven om, in afwachting van een definitieve oplossing, de situatie minimaal te verbeteren. De school beschikt niet over de vereiste milieumelding.

Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat de overdekte speelplaats onvoldoende ruim is. In afwachting van een bijkomende overdekte speelplaatsruimte zorgt de school bij slecht weer voor een aantal alternatieve oplossingen.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen om de tekorten binnen de voorziene periode weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Sinds enkele jaren stelt het schoolteam haar evaluatiepraktijk in vraag en wenst zij af te stappen van een zuivere productevaluatie. De toenemende aandacht voor een breed aanbod, het inspelen op talenten en het omgaan met niveauverschillen zet de teamleden aan tot een bredere, permanente en meer competentiegerichte kijk op evalueren.

Het proces van samen nadenken over richting, doel en aanpak van de evaluatiepraktijk werd niet ten gronde gevoerd. Vrij snel maakte het team de overstap naar verschillende rapporteringsvormen. Leerplannen, bijhorende evaluatierichtlijnen en leerplandoelen vormen niet het inspiratie- en referentiekader voor het ontwikkelen van een schoolvisie gericht op breed evalueren. Wel leven er tussen de leerkrachten een aantal gelijkgerichte opvattingen. Zij wensen met hun evaluatie niet negatief te zijn of te sanctioneren maar leerlingen individueel te benaderen, te motiveren en voor uitdagingen te plaatsen. Gedifferentieerde evaluatie en aanzetten tot zelfevaluatie krijgen geleidelijk meer aandacht.

In de kleuterafdeling vormen observaties van welbevinden, betrokkenheid en een aantal competenties het middel om de evolutie van kleuters in beeld te brengen. De evaluatie van de verschillende competenties vertoont weinig samenhang met dominant na te streven doelen uit de leerplannen, maar berust eerder op fragmentaire observaties. De oudste kleutergroep neemt deel aan een genormeerde toets. Met remediërende activiteiten wensen kleuteronderwijzers en zorgleerkrachten ondersteunende vaardigheden tot een hoger niveau te tillen.

Naast de toetsen van het leerlingvolgsysteem geven in de lagere afdeling eigen en leerpakketgebonden toetsen een beeld van de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. Observaties, het dagelijkse werk van de leerlingen, de inzet en de attitudes vervolledigen de beeldvorming in het evaluatieproces.

Over beoordelingscriteria voor minder afgebakende en moeilijker meetbare prestaties zoals de spreek- en oriëntatievaardigheid, de luisterbereidheid, kritische ingesteldheid, het muzisch zijn en groepsengagement bestaat er op schoolniveau nog geen consensus voor een objectieve en gelijkgerichte beoordeling. Dit geldt ook voor de evaluatie van de verschillende domeinen van wereldoriëntatie, muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen. De evaluatiepraktijk van Frans weerspiegelt - ondanks een gedifferentieerde niveau-evaluatie - niet volledig de visie van het leerplan. De brede evaluatie voor het leergebied lichamelijke opvoeding is niet in overeenstemming met het actuele leerplan.

Er schuilt een discrepantie tussen de ontwikkelde evaluatievisie die een totale persoonlijkheidsontwikkeling vooropstelt en de criteria voor het uitreiken van het getuigschrift.

- Ondersteuning** Vanuit de werkgroep, uitgeverijen en andere scholen werden mogelijke alternatieven voor evaluatie verzameld, besproken en vertaald naar de rapportering. De school nam gering de tijd om nieuwe inzichten op te bouwen, uit te proberen en bij te sturen alvorens ze te finaliseren in een rapport. Er heerst op de school een overlegcultuur om individuele initiatieven en standpunten met elkaar te delen en in vraag te stellen.
- Doeltreffendheid** De leerkrachten zijn zich bewust van de beperkingen van de huidige evaluatie en de implicaties van breder evalueren. Teamleden leverden al heel wat inspanningen om naast de cognitieve aspecten ook aandacht te hebben voor vaardigheden en attitudes. Het evalueren van deze minder makkelijk meetbare aspecten gebeurt nog minder doeltreffend. Leraren evalueren vooral met het oog op rapporteren. Het vormt nog geen gewoonte om systematisch en met het hele schoolteam de leerlingenresultaten van koepelgebonden (eind)toetsen te analyseren. Bijsturingen voor spelling en hoofdrekenen vonden in het verleden plaats. Een grondige reflectie over het wiskunde-onderwijs en een gedegen verantwoording als reactie op de dalende resultaten van de afgelopen drie schooljaren, laat op zich wachten.
- Ontwikkeling** Leerkrachten staan open voor vernieuwingen en vertonen een groot engagement naar het bijsturen van de school- en klaswerking. Het schoolteam beschikt over voldoende potentieel om op adequate wijze om te gaan met vernieuwingen binnen de evaluatiepraktijk en de richtlijnen hierover in de leerplannen. Vooraleer de rapportering te wijzigen is een grondige visieontwikkeling op de evaluatiepraktijk noodzakelijk. Opties en beslissingen in verband met haar evaluatiepraktijk weegt de school minder grondig af tegen de verwachtingen van de overheid.

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** De aandacht voor breed evalueren zette het schoolteam aan tot het herwerken van de rapportering. De verscheidenheid aan rapporten beantwoordt aan de schoolvisie en illustreert dat de school zoekt naar een rapportering die verder reikt dan het evalueren van kennisaspecten. Met groei-, cijfer-, attitude-, sport en talentenrapporten trachten teamleden de totale ontwikkeling van elk kind in beeld te brengen. Een ruime en erg arbeidsintensieve rapporteringspraktijk. Dit waardevol initiatief neemt niet weg dat er binnen de verschillende rapporteringsvormen nog ruimte schuilt voor verbetering. De groei- en cijferrapporten geven niet over alle domeinen van de verschillende leergebieden informatie. Groeirapporten brengen het ontwikkelingsproces voor een aantal facetten visueel in beeld. Cijferrapporten staan weinig in relatie met nagestreefde of gerealiseerde doelen voor de leergebieden waar geen methode voor aanwezig is. In de attituderapporten ontbreekt een objectieve gradatie wat een impact heeft op de kwaliteit van de evaluatie en de rapportering. De opgesomde attitudes zijn weinig afgestemd op de attitudinale doelen behorende tot specifieke leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen. De aanzetten tot zelfevaluatie en feedback van ouders dragen bij tot het helder stellen van het zelfconcept van de leerlingen en de mening van ouders. Er zijn duidelijke afspraken voorhanden wat betreft de functie van het schoolrapport, de vormgeving en de frequentie.

In de kleuterafdeling informeert een heen-en-weermapje ouders over geplande activiteiten. De rapportering verloopt er hoofdzakelijk mondeling. Beide afdelingen vertonen een grote openheid naar ouders. Naast de geplande oudergesprekken zijn teamleden steeds bereid tot occasioneel en formeel overleg.

Ondersteuning Kennismakingsgesprekken bij de start van het schooljaar laten toe dat ouders en leerkrachten elkaar ontmoeten en de school beter leren kennen. Tijdens dit gesprek is er aandacht voor de sterktes en de interessegebieden van het kind. Op een algemeen oudercontact verduidelijkt de pedagogisch directeur de schoolwerking. Tijdens individuele oudergesprekken bespreekt de (kleuter)onderwijzer de ontwikkeling van het kind, delen ouders en leerkrachten ervaringen en zorgen.

In de kleuterafdeling vormen het kleuterwerk, de observaties en het kindvolgsysteem de leidraad voor het individuele oudergesprek.

De lagere afdeling bespreekt tijdens een individueel oudercontact aan de hand van het rapport de behaalde leerlingenresultaten en de ontwikkeling van het kind. Ouders hebben inzage in de toetsen.

Leerlingen die gebruik maken van ondersteunende maatregelen krijgen voor het betreffende domein een gedifferentieerde rapportering. Voor spelling, hoofdrekenen en schrijven in de tweede taal werken teamleden met niveau-aanduidingen.

Doeltreffendheid Vanuit hun reflectief vermogen stemden het schoolbeleid en de onderwijzers het rapport beter af op de actuele schoolvisie. Het in beeld brengen van een brede en totale persoonlijkheidsontwikkeling ligt aan de grondslag van de doorgevoerde wijzigingen. Leerkrachten hebben voldoende inspraak bij de uitwerking van het rapport. Zij zijn zich ervan bewust dat zowel in de product- als in de procesevaluatie nog een aantal knelpunten zitten.

Ontwikkeling Ouders werden bij de invoering van de rapportvernieuwingen niet rechtstreeks betrokken.

Het vormt voor het schoolteam een aandachtspunt om voldoende lang stil te staan bij het wat, hoe, waarom en wanneer van de evaluatie. Eens die knopen zijn doorgehakt en formeel vastgelegd worden in het schoolwerkplan, kan de vertaling naar één handig en werkbaar (digitaal) instrument beginnen.

Het evenwicht tussen brede evaluatievormen die een totaalbeeld van het kind schetsen en de mate waarin leerlingen aan de basiscompetenties voldoen, dient de school te bewaken. Het team uit de lagere afdeling is zich bewust van de meerwaarde van een bredere evaluatiepraktijk binnen de leergebieden en de evaluatie van de leergebiedoverstijgende eindtermen. De kleuterafdeling is zich minder bewust van de noodzaak van een observatie van dominante leerplandoelen binnen de diverse leergebieden. Beide actiepunten vragen om een doordacht traject van visieontwikkeling en een geleidelijke invoering.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het management van de school vertrekt vanuit ‘talentgericht leiderschap’ en verdeelt zich over een pedagogisch vestigingsdirecteur en een zakelijk directeur. Deze beleidstandem kent een duidelijke taakafbakening. Specifieke verantwoordelijkheden en concrete beleidslijnen sturen het leidinggeven aan. De structurele werking met de pedagogische raad, de zorgcel, werk- en beleidsgroepen creëert een ruimer draagvlak. Teamleden worden betrokken bij de uitvoering van beslissingen maar minder bij het gezamenlijk reflecteren over pedagogisch-didactische items. Er liggen nog mogelijkheden in het ‘samen school maken’ en het aanspreken van de betrokkenheid en de verantwoordelijkheid van teamleden.

Het beleidsteam streeft naar een open en collegiale werksfeer. Met klasbezoeken, controle van planningsinstrumenten en functioneringsgesprekken bewaakt de pedagogisch directeur het onderwijsproces. Vooral de kleuterafdeling krijgt een grote autonomie bij het uitvoeren van haar opdracht en vraagt om meer aansturing. Schoolafspraken sturen de klaswerking nog weinig aan. Het beleidsteam staat voor de uitdaging om de pedagogisch-didactische werking, de uitvoering en de opvolging in een positief klimaat uit te breiden in functie van een meer gezamenlijke en doelgerichte schoolwerking.

Visieontwikkeling Met een geïnspireerde aanpak wenst het schoolteam het opvoedingsproject ‘werken aan menswording’ te realiseren. In het geactualiseerde beleidsplan staan talentontwikkeling, bezieling, veranderende wereld en ervaringsleren centraal. Deze kernbegrippen vormen de basis voor het eigen pedagogisch project met primaire aandacht voor welbevinden, differentiatie en teamteaching. De stevige inzet en warme aandacht voor het welbevinden van kinderen, ouders en teamleden zorgt voor een duidelijke profilering en sociale cohesie. De school slaagt erin om deze visie geleidelijk in de praktijk om te zetten. De kernwoorden ‘talentontwikkeling’, ‘ervaringsleren’ en ‘teamteaching’ vragen om verdere pedagogische verdieping, procedures en formele afspraken.

Schoolprioriteiten ontstaan vanuit voorstellen van de KT-scholengroep, het beleidsteam en een interne analyse. Het beleidsteam zette hoofdzakelijk in op de ontwikkeling van visieteksten in functie van het opvoedingsproject en minder op ontwikkelingen en vernieuwingen vanuit het Vlaamse onderwijsbeleid. Onderwijsontwikkelingen, eindtermen en leerplannen - de kernopdracht van de school - kregen minder aandacht en werden onvoldoende verankerd in de klaspraktijk.

Met het cyclische proces van investeren in een gefaseerde en doelgerichte implementatiestrategie van een beperkte selectie van schoolprioriteiten, gekoppeld aan professionalisering, heeft het schoolteam minder ervaring. Het stellen van duidelijke verwachtingen, het opvolgen van veranderingen of vernieuwingen kunnen de effectiviteit van dit proces positief beïnvloeden.

- Besluitvorming** Vanuit haar schoolvisie hecht de school veel belang aan een transparant beleid en een goede en open communicatie. Ze beschikt daartoe over diverse informatiekanalen.
- Het beleidsteam stimuleert een structurele overlegcultuur en kan hierbij rekenen op de professionele dynamiek van een geëngageerd leerkrachtenteam. Op school- en klasniveau is er ruimte voor de bespreking van leerlingen en voor het bepalen van verschillende opdrachten binnen de school. Aspecten gerelateerd aan de pedagogisch-didactische aanpak staan minder frequent op de agenda. Beslissingen worden zoveel mogelijk in overleg genomen en voorbereid door de pedagogische raad.
- Beide directeurs beschikken over de nodige beleids- en beslissingskracht om eventuele knopen door te hakken. Zij staan voor de uitdaging om de inspraak, de participatie en de verantwoordelijkheid van teamleden te verhogen in functie van pedagogische en professionele groei bij het uitvoeren van de kerntaak. In de besluitvormingsprocessen is er aandacht voor de specificiteit van beide afdelingen.
- Kwaliteitszorg** Ad hoc evaluaties van activiteiten en initiatieven illustreren dat het beleidsteam aandacht heeft voor evaluatie- en reflectiemomenten.
- Het beleidsvoerend vermogen van de school besteedt nog weinig systematische aandacht voor het opzetten en uitwerken van een kwaliteitszorgsysteem om sterke en zwakke punten van de klas- en schoolwerking in kaart te brengen. Met de systematiek van analyseren, bespreken, passende acties ondernemen om aspecten te borgen of bij te sturen, heeft de school nog weinig ervaring. Interne en externe leerlingresultaten en outcomes in het vervolgonderwijs worden op schoolniveau in mindere mate in kaart gebracht. De school heeft weinig zicht op het rendement van haar aanbod en specifieke processen.
- Beleidsvoerend vermogen, strategisch leiderschap en geëngageerde teamleden bieden een stevig draagvlak om toekomstige uitdagingen op een doordachte en doortastende manier aan te pakken. De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in het team om het ontwikkelingsproces van de school gezamenlijk te optimaliseren en verder te zetten, op basis van de in dit doorlichtingsverslag geformuleerde tekorten en aanbevelingen.
- GOK- en zorgbeleid** Leerlingenkenmerken zorgen ervoor dat de school een beperkt aantal SES-lestijden genereert. Voor het uitzetten van een zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid wendt de school extra lestijden aan. Observaties, screenings en analyse van data brengen de meest relevante noden van leerlingen in kaart. Het aantal leerlingen met leerachterstand is relatief klein. Leerkrachten nemen hun eerstelijnsverantwoordelijkheid op en zorgleerkrachten helpen bij klasinterne en klasexterne differentiatiemomenten. In samenwerking met de orthopedagoge en een school voor secundair onderwijs zet de school sterk in op leerlingen met leervoorsprong.
- Acties evalueert de school voornamelijk op leerling- en klasniveau maar minder op schoolniveau. Het schoolteam heeft aandacht voor de deskundigheidsbevordering van teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Zorgleerkrachten krijgen een specifiek aanbod van professionaliseringsmogelijkheden. De laatste schooljaren investeerde de school sterk in het omgaan met niveauverschillen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De lagere afdeling spant zich in om voor wiskunde een evenwichtig, volledig, samenhangend - en indien nodig - gedifferentieerd aanbod te realiseren.
- De meeste teamleden hanteren een leerkrachtstijl waarbij er aandacht is voor stimuleren, beleven en zelfstandig ontwikkelen.
- Heel wat teamleden uit beide onderwijsniveaus werken met klasdoorbrekende en leeftijdoverschrijdende activiteiten die aansluiten bij keuzes, talenten en specifieke behoeften van kleuters en leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De teamleden leveren inspanningen om met de evaluatie- en de rapporteringspraktijk, de totale persoonlijkheidsontwikkeling in beeld te brengen.
- De digitalisering van de leerlingengegevens zorgt voor een meer gelijkvormige en gelijkgerichte wijze van observeren, evalueren en registreren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam streeft naar een hoog welbevinden, een collegiale werksfeer en vertoont een stevige inzet in het belang van de kinderen.
- Het schoolteam levert inspanningen om de schooleigen visie op onderwijs in de praktijk om te zetten met aandacht voor ervaringsleren en talentontwikkeling.
- Het schoolteam stelt zich laagdrempelig op. De warme aandacht en een open, verzorgde communicatie resulteren in sociale cohesie en een duidelijke profilering in de lokale gemeenschap.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de beschikbare onderwijstijd efficiënter aanwenden.
- De kleuteronderwijzers kunnen de klasinrichting en de klasorganisatie gericht aanpassen aan het onderwijsaanbod.
- De lagere afdeling kan voor het leergebied wiskunde reflecteren over het gebruik van ondersteunende wandplaten en de overeengekomen referentiematen visualiseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuterafdeling kan de observatie en de evaluatie van de ontwikkeling van kleuters sterker afstemmen op relevante leerplandoelen.
- De lagere afdeling kan de evaluatie- en de rapporteringspraktijk voor de verschillende leergebieden steviger afstemmen op de kerngedachten, de richtlijnen en de domeinen in de leerplannen.
- De lagere afdeling kan binnen de evaluatie- en de rapporteringspraktijk de aandacht voor leergebiedgebonden vaardigheden, inzichten en attitudes verhogen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan zowel interne als externe outputgegevens grondiger analyseren en aanwenden in functie van interne kwaliteitszorg.
- Het beleidsteam kan streven naar een groter evenwicht tussen de schooleigen onderwijsvisie en de decretale opdracht en hierbij de aandacht voor de kern van de onderwijsopdracht herwaarderen.
- Het schoolteam kan met geformaliseerde afspraken over praktijkgerelateerde aspecten een grotere en meer gezamenlijke doelgerichtheid realiseren.
- Het beleidsteam kan geselecteerde prioriteiten nog meer aan kwaliteit en diepgang laten winnen. Het traject gefaseerd uitwerken, in de tijd afbakenen, grondig opvolgen en afronden kan de efficiëntie verhogen.
- Het beleidsteam kan de pedagogische raad mandateren om onderwijsvernieuwingen krachtiger te dragen en te ondersteunen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De kleuterafdeling moet de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in voldoende mate nastreven.
- De lagere afdeling moet de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate bereiken.
- De school moet maatregelen nemen om de organisatie en de bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer- en de werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie, wiskundige initiatie.
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Frieda THIELS de inspecteur-verslaggever	Martine MEERTENS en Greetje GOOSSENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	